

Axbergs kyrka

Axbergs församling

Byggnadshistoria

Av den medeltida kyrkan finns endast tornet kvar. I mitten av 1700-talet revs långhuset och invigdes 1763 i sitt nuvarande skick. Troligtvis önskade man då behålla något av den medeltida karaktären eftersom man inte byggde enligt modet på 1700-talet utan med valvbågar i taket och gravhällarna från den gamla kyrkan i golvet bevarades. 1700-talskyrkan hade ursprungligen en port mitt på söderväggen som sattes igen under 1800-talet.

En mängd inventarier härstammar från sent 1600-tal och är skänkta av ättlingar till Laurentius van der Plaës (1570–1629). Han var Gustav II Adolfs hovmålare och kom ursprungligen från Holland. Hans porträttgalleri av kungafamiljer förstördes då slottet Tre kronor brann 1697. Sedan dess har Laurentius van der Plaës varit delvis bortglömd av konsthistorien. Han fick av kung Gustav II Adolf Axbergshammars gård som förläning. Den gick i arv till kommande släktled fram till slutet av 1700-talet.

Altartavlan

Nuvarande altartavlan är skänkt av släkten på Axbergshammar 1686. Den hade en undanskymd plats i kyrkan från slutet av 1700-talet men togs åter i bruk i samband med renoveringen 2003. Tavlan och ramen

som är i originalskick, kröns av Kristusfiguren som håller världen i sin hand och trampar på ormen, ondskans symbol.

Epitafiet

Epitafiet på södra väggen är en madonnamålning från 1500-talet med holländskt ursprung. Den inköptes 2003. Den inramas av ett epitafium från 1600-talet. Epitafiets text finns bevarad bakom målningen och hyllar en av ättlingarna från Axbergshammar. Också epitafiet är en gåva från Axbergshammar.

Dopfunten.

Dopfunten från 1683 är i kalksten och hittades på kyrkvinden i skärvor i samband med renoveringen 2003. Också den skänkt av släkten från Axbergshammar. Inskriften lyder: *Låten barnen komma till mig och förmenen dem inte.*

Predikstolen.

Även predikstolen härstammar från den äldre kyrkan. Den pryds av de fyra evangelisterna. Från vänster till höger: Matteus, Markus, Lukas och Johannes. Den femte målningen är troligen aposteln Paulus.

Vid senaste renoveringen fick kyrkan sin nuvarande färgsättning. Bänkar, dörrarna till sakristian, altarringen och läktarbarriären ommålades.

Versusaltaret fick sin placering innanför altarringen och under bänkarna frilades tegelgolvet från 1700-talet. Även de gamla gravhällarna ligger nu synliga. Mitt i koret, under kormattan, finns Laurentius van der Plaës gravhäll.

Ljusringen är ritad av arkitekt Jerk Alton och placerades 2003 i koret.

Kormattan ”Ljusets väg” är vävd av ateljé *Tre bäckar*, Kinna.

Madonnaskulpturen är en gåva från församlingsbor på 1990-talet. Tillverkad av träsnidare Ivan Holy från Örebro.

Ljuskronorna är skänkta av församlingsbor. Den i norra delen av koret är 1600-tal och kommer från Axbergs-hammar. Ljuskronan i korets södra sida är från 1700-talet och den i mittgången är troligtvis från sent 1800-tal.

Glaskonstverket i södra korfönstret av glaskonstnär Lars Hellsten. Gåva av församlingsbor på 1970-talet.

Orgeln är byggd av Setterqvists orgelbyggeri, den har 23 stämmor och är i originalskick.

Utanför kyrkan finns i kyrkmuren en **stiglucka**.

Tavla av brödundret från 1700-talet, målare okänd.

Dopträdet är tillverkat av Bertil Vallien, Boda smide.

Svenska kyrkan
AXBERGS FÖRSAMLING

Kyrkvägen 4A
703 75 Örebro
019-20 93 00

www.svenskakyrkan.se/axberg
www.facebook.com/axbergsforsamling